

Socioekonomická štúdia pre spoločnosť Lidl Slovenská republika, v.o.s.

September 2022

mazars

Obsah

- 01** Úvod
- 02** Metodika
- 03** Ekonomická hodnota vygenerovaná v SR
- 04** Dodatočné ekonomické efekty
- A1** Vysvetlenia k socioekonomickej štúdii

Úvod

Viacero inovatívnych a zodpovedných firiem využíva existujúce medzinárodné rámce pre nefinančné vykazovanie na širšie posúdenie ekonomických dopadov na krajinu a regióny, v ktorých pôsobia. Spoločnosť Lidl sa rozhodla pripraviť prvú socioekonomickú štúdiu svojho druhu na Slovensku s ambíciou čo najpresnejšie zmapovať pozitívne ekonomické dopady svojich aktivít v slovenskej ekonomike.

Sledované medzinárodné rámce

Momentálne jeden z najrozšírenejších medzinárodných rámcov pre nefinančné reportovanie Global Reporting Initiative (GRI) v častiach **GRI 201: Ekonomická výkonnosť 2016** a **GRI 203: Nepriame ekonomické dopady 2016** zverejňuje metodiku na posúdenie významných priamych a nepriamych ekonomických dopadov spôsobených firmami [1]. Zverejnenie GRI 201 upravuje vykazovanie ekonomickej hodnoty poskytnutej zainteresovaným stranám (napr. zamestnanci, investori, štát, komunity).

Zverejnenie GRI 203 ponúka príklady nepriamych ekonomických dopadov:

- Prispievanie k zlepšeniu ekonomickej situácie na regionálnej úrovni, napríklad pracovnými príležitosťami v znevýhodnených regiónoch
- Poskytovanie produktov a služieb pre nízkoprijemové skupiny obyvateľstva (príkladom môže byť projekt potravinovej banky)
- Zlepšovanie zručností komunit na lokálnej úrovni
- Podpora pracovných miest v rámci dodávateľského alebo distribučného reťazca

Svetové ekonomické fórum zverejnilo v roku 2020 metodiku [Stakeholder Capitalism Metrics \(SCM\)](#), so základnými tematickými oblasťami: Princípy riadenia, Planéta, Ľudia a Prosperita. Práve oblasť Prosperita je inšpirovaná zverejneniami GRI 201 a GRI 203. Uvedenými medzinárodnými

rámcami sme sa inšpirovali v Socioeconomickej štúdii, v ktorej používame základné rozdelenie ekonomických dopadov na priame, nepriame a vyvolané.

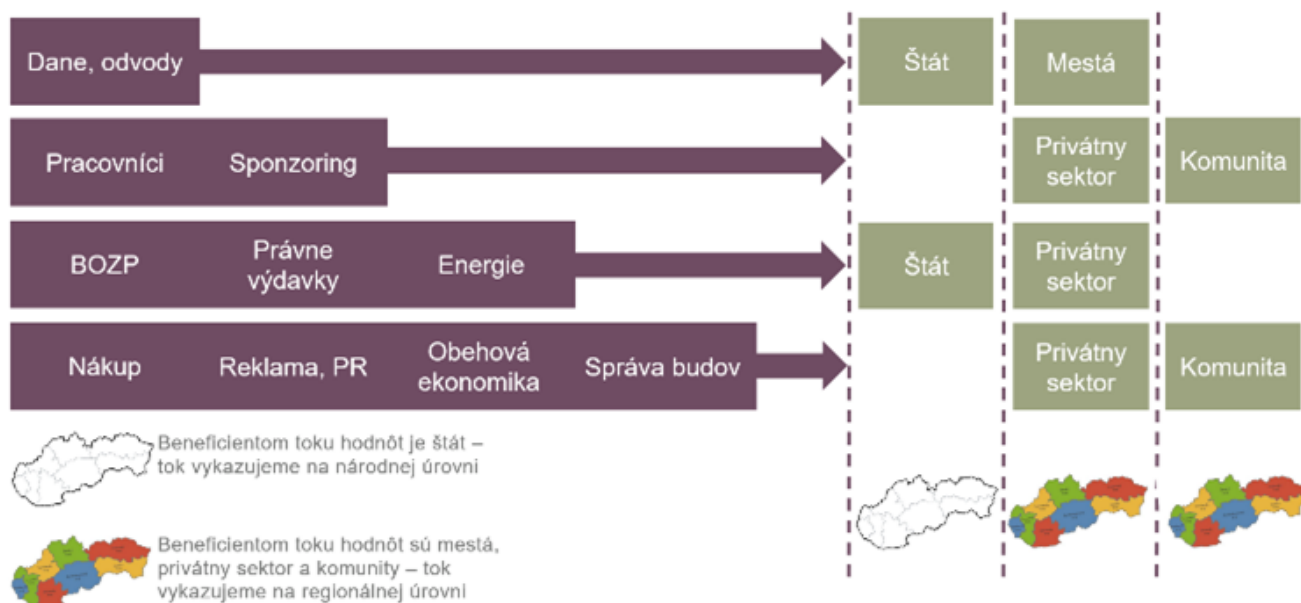
Súčasťou štúdie je teoretická aplikácia modelu Leontievovej produkčnej funkcie, pomocou ktorej sme odhadli efekt vyvolaný priamymi a nepriamymi ekonomickými dopadmi spoločnosti Lidl. Leontievova produkčná funkcia bola v podobnom kontexte aplikovaná v [štúdiu vplyvu spoločnosti Lidl Poľsko na poľskú ekonomiku](#) publikovanej v roku 2021.

O štúdii

Špecifikom štúdie je regionálne sledovanie distribuovanej ekonomickej hodnoty po úroveň miest a obcí. Zozbierané údaje v štúdii sú časovo rozlíšené a spadajú do obdobia obchodného roka 2021 trvajúceho od 1 marca 2021 do 28. februára 2022. Získavanie dát a tvorba štúdie prebiehali v mesiacoch jún až august 2022. Pri získavaní údajov sme spolupracovali s oddeleniami nákupu, logistiky, ľudských zdrojov, komunikácie, IT, reklamy, finančným a právnym oddelením.

V štúdii používame pojmy ako **ekonomická hodnota**, **ekonomický dopad** alebo **tok hodnôt**, ktoré predstavujú vynaložené náklady na platby štátu (napr. dane a odvody), platby mestám (napr. miestne dane), privátnemu sektoru (napr. nákup produktov pre konečného spotrebiteľa a pre vlastnú spotrebu) a komunitám (napr. dary).

Úvod (pokračovanie)

Kategória pracovníci obsahuje napríklad výdavky na benefity, náklady na školenia, služobné cesty a zdravotné náklady.

Obmedzenia

Do štúdie sme oproti pôvodným zámerom nezaradili časť BOZP, keďže veľká väčšina nakupovaného BOZP materiálu pochádzala od zahraničných dodávateľov a netvorila tak ekonomickú hodnotu na Slovensku.

Dodatočné vysvetlenia k spôsobu spracovávania dát sú dostupné v kapitole Vysvetlenia v závere štúdie.

Metodika

Kategorizácia ekonomických dopadov

Metodika Stakeholder Capitalism Metrics (SCM) bola inšpiráciou pri kategorizácii tokov hodnôt smerom k pracovníkom (mzdy a benefity podľa metodiky SCM), štátu (platby štátu podľa metodiky SCM) a nákupu - nákladov, ktoré sa vzťahujú na pravidelné, opakujúce sa a bežné aktivity alebo činnosti spojené s užívaním vecí alebo s podnikateľskou činnosťou spoločnosti Lidl. (prevádzkové náklady podľa metodiky SCM).

Investície do miestnych komunít sú zahrnuté v položke dary a na rozdiel od metodiky SCM vyvolávajú podľa nás nepriamy ekonomický dopad, keďže nie sú súčasťou hlavnej podnikateľskej činnosti spoločnosti Lidl. Presné rozdelenie je k dispozícii v nasledovnej tabuľke:

Priamy ekonomický dopad	DPH, nákup
Nepriamy ekonomický dopad	Energie, ostatné dane, dary, reklama & PR, správa budov, právne výdavky, RZV

Kategórie **ekonomická hodnota, ekonomický dopad** alebo **tok hodnôt**, ktoré sme v štúdiu zaviedli predstavujú **ekonomickú hodnotu distribuovanú do spoločnosti** na národnej a regionálnej úrovni. Do týchto kategórií boli zahrnuté podkategórie podľa zverejnenia **GRI 201-1** a sú v štúdiu bližšie vysvetlené v časti Beneficienti. Pojem **ekonomická hodnota** preberáme z **GRI 201-1** a predstavuje tok hotovosti zo spoločnosti Lidl počas obchodného roka 2021.

V socioekonomickej štúdiu sa venujeme aj odhadu pozitívneho efektu vyvolaného priamymi a nepriamymi ekonomickými dopadmi spoločnosti Lidl („**vyvolaný ekonomický dopad**“). Tento efekt odhadujeme pomocou Leontievovej produkčnej funkcie. Vyvolaný ekonomický dopad

neodhadujeme individuálne pre každý sektor, pretože dodatočné rozdelenie by znížilo mieru istoty a tým aj výpovednej hodnoty analýzy.

Leontievova produkčná funkcia

Autorom modelu je Wassily Leontiev, ktorý získal Nobelovu cenu za Ekonomiu v roku 1973. Leontiev bol jedným z prvých, ktorí sa zaoberali otázkami spoločenských nákladov v kontexte vstupov a výstupov, pričom navrhol konkrétny model na ich riešenie [2]. Základom nami použitej Leontievovej produkčnej funkcie je otvorený vstupno-výstupný model, kde okrem vnútornej spotreby existuje aj vonkajší dopyt spotrebiteľa. V tomto prípade ide o dopyt po produktoch spoločnosti Lidl zo strany spotrebiteľov (vyjadrený množstvom predaných výrobkov v roku 2021). Zjednodušený zápis Leontievovej rovnice (základ vstupno-výstupného modelu) je nasledovný:

$$x_i = \sum_j a_{ij} x_{ij} + y_j$$

$$x = (I - A)^{-1}y$$

Pričom:

a_{ij} predstavuje vstupné koeficienty

δ_{ij} predstavuje zápis matice

$(I - A)^{-1}y$ predstavuje zápis inverzie

y_j predstavuje vektor dopytu

x_j predstavuje výstup (vygenerovanú hodnotu)

Metodika (pokračovanie)

Náklady na emisie

Pre výpočet nákladov na emisie sme v štúdiu vychádzali z hodnoty pre monetizáciu emisií skleníkových plynov zverejnenej v štúdiu Európskej environmentálnej agentúry s názvom [Revealing the costs of air pollution from industrial facilities in Europe](#). Peňažná hodnota uvedená v štúdiu je na úrovni 33,6 EUR za tonu emisií CO₂ a je odvodená od metodológie vyvinutej britskou vládou pre stanovovanie hodnoty emisií vo verejných politikách. S podobnými úrovňami nákladov na emisie (rozmedzie od 16 EUR za tonu emisií CO₂ až po 84 EUR za tonu emisií CO₂) pracuje aj vládny materiál, pripravený Útvárom hodnota za peniaze, [Dekarbonizácia slovenskej ekonomiky do roku 2030](#) na strane 12.

Ekonomická hodnota vygenerovaná v SR

Beneficienti

V socioekonomickej štúdii rozlišujeme päť základných kategórií beneficentov ku ktorým je nasmerovaný celoštátny a regionálny tok ekonomickej hodnoty vygenerovaný spoločnosťou Lidl počas obchodného roku 2021: (1) Tretí sektor a (2) pracovníci (spoločne ich označujeme ako komunita), (3) privátny sektor, (4) mestá a (5) štát. Štúdia sa zameriavala na tok hodnoty **slovenským beneficentom**¹ (nie sú v nej zahrnuté napríklad platby zahraničným dodávateľom) a tok hodnoty je okrem beneficenta (5) štát zmapovaný až po úroveň jednotlivých okresov, miest a obcí. Tok hodnoty predstavoval vo všetkých kategóriách **netto údaj – očistený od dane**. Základné kategórie sú vyšpecifikované nasledovne:

- 1. Tretí sektor:** Tok ekonomickej hodnoty tretiemu sektoru predstavuje najmä podpora a platby neziskovým organizáciám (vrátane Organizácií zodpovednosti výrobcov) a jednotlivcom v oblastiach ako sú napríklad zdravie, voľný čas, obnova infraštruktúry alebo podpora marginalizovaných skupín obyvateľstva.
- 2. Pracovníci:** Tok ekonomickej hodnoty v tejto kategórii pozostáva z netto prevodov na účet pracovníka a nákladov na služobné cesty (do tejto kategórie neboli zahrnuté náklady na benefity pre zamestnancov, keďže prijímateľom ekonomickej hodnoty je v tomto prípade poskytovateľ benefitu, napríklad výrobca darčkového predmetu, poskytovateľ školenia, atď.).
- 3. Privátny sektor:** Do tejto kategórie sme zahrnuli platby do dôchodkových fondov, náklady na školenia so zameraním na rozvoj zamestnancov a na tematiku BOZP, platby poskytovateľom zdravotnej (vrátane

rehabilitačnej) starostlivosti, náklady na benefity pre zamestnancov, platby za energie a palivá súkromným spoločnostiam, časť darov, náklady na využívanie, modernizáciu, výstavbu, údržbu a správu objektov, náklady na údržbu firemnej flotily, platby dodávateľom za výrobky určené pre vlastnú spotrebu a pre konečného spotrebiteľa (zákazníka), platby za tovar vyrobený na Slovensku určený na export, náklady na BOZP, nákup hnuiteľného majetku a právne výdavky.

- 4. Mestá:** Kategória zahŕňa zaplatenú daň z nehnuteľnosti, platby za energie dodávateľom kde mestá predstavujú majoritného vlastníka (napríklad vodárenské spoločnosti), dary mestským a školským zariadeniam, ktorých zriaďovateľom je mesto.
- 5. Štát:** Pri tejto kategórii nebolo možné skúmať distribúciu ekonomickej hodnoty na regionálnej úrovni, keďže konečným beneficentom je štát a tok je tak centralizovaný do jedného centra. Súčasťou tejto kategórie je zaplatená daň z pridanej hodnoty, z motorových vozidiel, spotrebná daň, daň z príjmu právnických osôb, zrážková daň a uhradené koncesionárske poplatky. Ďalej sú to odvody do Sociálnej poisťovne zo strany zamestnávateľa, platby za energie spoločnostiam majoritne vlastnených štátom, dary zdravotníckym zariadeniam, ktorých zriaďovateľom je štát a pokuty uhradené štátnym orgánom.

Nasledujúca tabuľka sumarizuje celkovú ekonomickú hodnotu distribuovanú na Slovensku spoločnosťou Lidl rozdelenú medzi päť kategórií slovenských beneficentov.

¹ Entity registrované na Slovensku so slovenským IČO a osoby s pracovným pomerom na Slovensku.

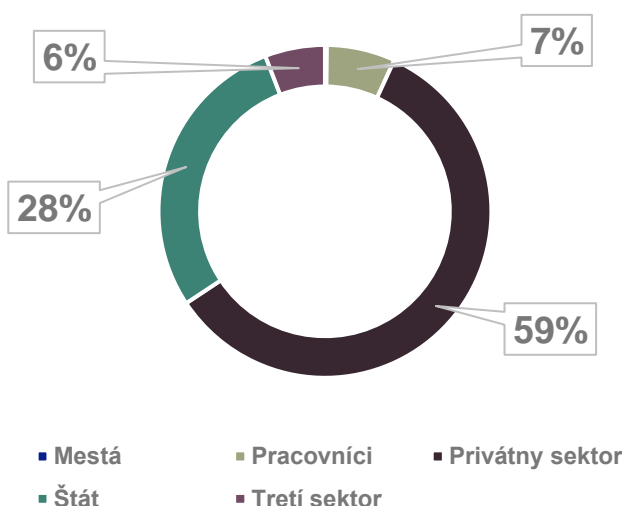
Ekonomická hodnota vygenerovaná v SR (pokračovanie)

Tretí sektor	Pracovníci	Privátny sektor	Mestá	Štát	Spolu
58 066 365 EUR	66 371 427 EUR	592 078 077 EUR	1 855 650 EUR	283 785 838 EUR	1 002 157 357 EUR

Distribučná hodnota

Ekonomická hodnota predstavujúca spoločenský benefit za obchodný rok 2021 dosahuje sumu **jednu miliardu EUR**. Nasledujúci graf zobrazuje, v akom pomere bola táto hodnota distribuovaná medzi jednotlivých beneficentov. **Najväčším beneficentom je privátny sektor na Slovensku, do ktorého smerovalo 59 % vytvorenej hodnoty. Nasleduje štát s 28 % a komunity na Slovensku, ktoré získali takmer 58 miliónov EUR, čo predstavuje 11 % celkovej hodnoty.**

Distribúcia ekonomickej hodnoty beneficentom (EUR)

Celková hodnota vygenerovaná spoločnosťou Lidl za obchodný rok 2021 predstavuje sumu 1 002 157 357 EUR. Túto sumu je možné vyjadriť pomocou nasledujúcich ekvivalentov:

3 nové nemocnice na Slovensku

Pre výpočet ekvivalentu jednej nemocnice bol použitý projekt výstavby novej univerzitnej nemocnice v Martine. Ekvivalent vybudovania troch nových nemocníc v tomto prípade znamená 1 980 lôžok pre pacientov alebo 103 005 hospitalizácií ročne. Ak vezmeme do úvahy, že v

roku [2021](#) sa na Slovensku uskutočnilo 173 hospitalizácií na 1 000 obyvateľov, tak hodnota vygenerovaná spoločnosťou Lidl dokáže zabezpečiť lôžkovú starostlivosť pre viac ako pol milióna obyvateľov (595 404).

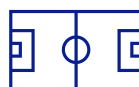
Zdroj: [Štúdia uskutočniteľnosti Útvaru hodnota za peniaze MF SR](#)

1 217 nových CT prístrojov

Ekvivalent 1 217 nových CT prístrojov pri pomere [51 344](#) obyvateľov na jeden CT prístroj znamená CT prístroje pre viac ako 62 485 648 obyvateľov, čo je viac ako 11 krajín ako Slovensko (z pohľadu [počtu obyvateľov](#)).

Zdroj: [Kúpna cena CT prístroja zaplatená nemocnicou uvedená v centrálnom registri zmlúv SR](#)

1 054 nových telocviční na Slovensku

Podľa štúdie Útvaru hodnota za peniaze by nové telocvične mali slúžiť školám nad 600 žiakov. Vygenerovaná hodnota spoločnosťou Lidl teda predstavuje ekvivalent telocviční pre 632 400 žiakov. Podľa údajov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR bolo v školskom roku 2020/21 na Slovensku [692 950](#) žiakov základných a stredných škôl.

Zdroj: [Ekonomické hodnotenie investície Útvarom hodnota za peniaze MF SR](#)

Za hodnotu, ktorá bola spoločnosťou Lidl poskytnutá beneficentom v obchodnom roku 2021, by bolo možné postaviť na Slovensku tri nové nemocnice alebo zakúpiť 1 217 nových CT prístrojov, prípadne postaviť 1 054 nových telocviční.

Ekonomická hodnota vygenerovaná v SR (pokračovanie)

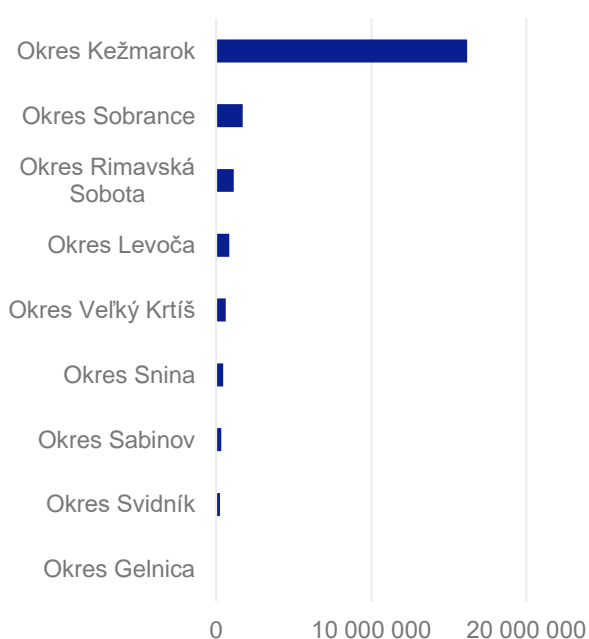
Pôsobenie spoločnosti Lidl na slovenskom trhu v roku 2021 vygenerovalo priamu ekonomickú hodnotu pre komunitu, privátny sektor, mestá a štát zodpovedajúcu nákladom na vybudovanie troch nových nemocníc. Spoločnosť Lidl zároveň túto hodnotu distribuovala do viac ako 95 % slovenských okresov.

Regionálny vplyv distribuovanej hodnoty

V súčasnosti je na Slovensku 79 okresov, pričom hlavné mesto Bratislava, je rozdelené na päť okresov a Košice na štyri okresy. Pre účely socioekonomickej štúdie sme Bratislavu a Košice vykazovali ako jeden okres. Spoločnosť Lidl distribuovala ekonomickú hodnotu do 69 okresov z nami evidovaných 72, čo v predstavuje tok ekonomickej hodnoty do viac ako **95 % okresov na Slovensku**.

Regionálne rozdiely sú na Slovensku považované za dlhodobý problém a v tejto súvislosti existuje kategória tzv. najmenej rozvinutého okresu (NRO). **Spoločnosť Lidl pôsobí a poskytuje financie komunitám, privátnemu sektoru a mestám v 18 z 20 NRO.** V obchodnom roku 2021 predstavovala ekonomická hodnota vygenerovaná spoločnosťou Lidl do NRO okresov celkovú sumu **30 372 049 EUR²**.

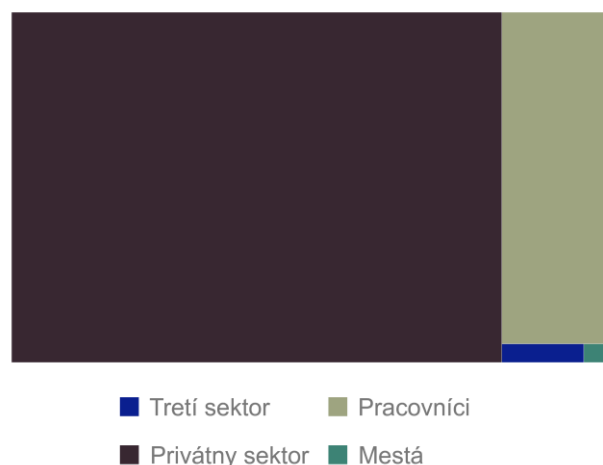
Distribúcia ekonomickej hodnoty do vybraných NRO (EUR)

V programovom období 2016 – 2020 patrili medzi 20 NRO okresy Kežmarok, Lučenec, Rimavská Sobota, Sabinov, Sobrance, Trebišov, Vranov nad Topľou, Svidník, Veľký Krtíš, Poltár, Revúca, Rožňava, Gelnica, Medzilaborce, Bardejov, Košice – okolie, Snina, Levoča, Stropkov a okres Michalovce. Na základe výsledkov kontroly Najvyššieho kontrolného úradu (NKÚ) zverejnených v roku 2020 v [Správe o podpore NRO prostredníctvom poskytovania regionálneho príspevku](#), (správa NKÚ) prijal NKÚ nasledovný záver: „V období 2018 – 2020 bol systém poskytovania regionálneho príspevku vo vzťahu k výške prerozdeľovaných finančných prostriedkov komplikovaný, administratívne a časovo náročný. Regionálne príspevky neboli čerpané podľa predpokladaných harmonogramov najmä v NRO s akčnými plánmi na obdobie 2016 – 2020.“

Štátna podpora NRO sa realizuje prostredníctvom regionálnych príspevkov, ktorých cieľom je ich rozvoj a zvyšovanie zamestnanosti, no podľa správy NKÚ sa takéto nástroje štátu na podporu NRO nejavia ako dostatočne efektívne a účinné. Okrem štátu sú tvorcami ekonomickej hodnoty v regiónoch aj firmy, vrátane spoločnosti Lidl. Pomer alokácie ekonomickej hodnoty medzi definovaných beneficentov spoločnosťou Lidl zobrazuje nasledovný graf:

Podpora beneficentov v NRO spoločnosťou Lidl

² Do výpočtu nie je zahrnutý okres Košice kvôli rozdielnym metodikám pri vykazovaní údajov za tento okres.

Ekonomická hodnota vygenerovaná v SR (pokračovanie)

Prijímateľom 81 % z celkových 30 372 049 EUR vygenerovaných spoločnosťou Lidl je privátny sektor a takmer 18 % hodnoty získali pracovníci.

Beneficietn privátny sektor je reprezentovaný sieťou slovenských dodávateľov registrovaných v 17 NRO. Na túto sieť je ešte naviazané ďalšie množstvo podnikateľských aktivít, ktoré býva označované v ekonomickej teórii aj ako vyvolaný ekonomický efekt. Ide o funkčnú sieť podnikateľských vzťahov v regióne ktorá funguje prirodzene a nevyžaduje si osobitnú štátnu podporu. V prípade beneficienta ľudský kapitál dochádza taktiež k distribúcii dodatočných efektov (napr. vlastná spotreba pracovníkov a ich rodín v danom regióne), ktoré priamo a nepriamo prispievajú k zvyšovaniu ekonomickej výkonnosti daného regiónu.

V správe NKÚ je k dispozícii prehľad čerpaní schváleného regionálneho príspevku aj pre akčné plány prebiehajúce aj v roku 2021 – financovanie sa tak prekrýva so sledovaným obdobím tejto Socioeconomickej štúdie. Pre prebiehajúce akčné plány sme vyjadrili výšku štátnej podpory za jeden rok a v nasledujúcom grafe sme ju porovnali s ekonomickou hodnotou vygenerovanou spoločnosťou Lidl pre daný okres.

Ekonomickú podporu spoločnosti Lidl na regionálnej úrovni je možné vyjadriť nasledovne:

Tok hodnoty do viac ako **95 %** okresov na Slovensku.

Spoločnosť Lidl ekonomicke podporuje **18 z 20** najmenej rozvinutých okresov.

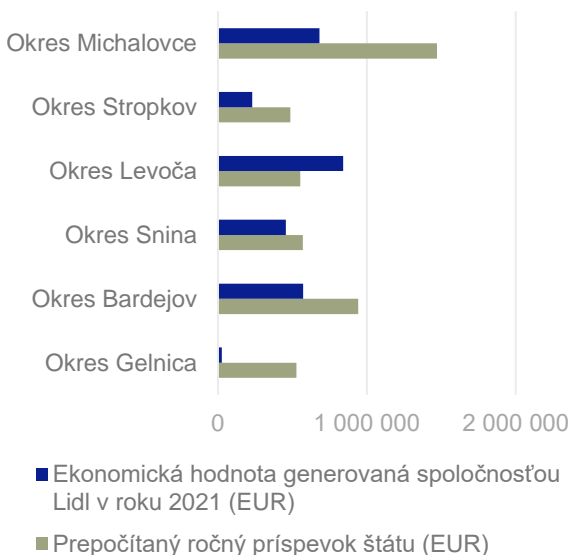

Najväčšími beneficietmi v najmenej rozvinutých okresoch sú privátny sektor a pracovníci.

Tok hodnoty do okresu Levoča distribuovanej spoločnosťou Lidl **prevyšuje hodnotu** regionálneho príspevku zo strany štátu.

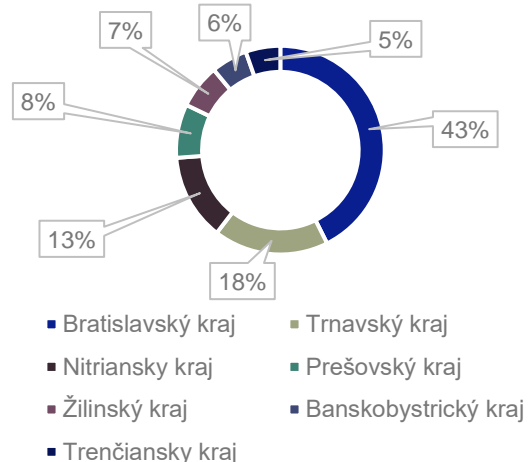
Porovnanie hodnoty generovanej spoločnosťou Lidl a štátnej podpory

Z porovnania máme možnosť vidieť, že v niektorých prípadoch sa hodnota generovaná spoločnosťou Lidl približuje úrovni štátnej podpory a v prípade okresu Levoča ju dokonca prevyšuje.

Distribúcia hodnoty na úrovni krajov je zobrazená v nasledujúcom grafe:

Distribúcia ekonomickej hodnoty podľa krajov

Ekonomická hodnota vygenerovaná v SR (pokračovanie)

Priama ekonomická hodnota distribuovaná do spoločnosti vyjadrená na celoštátnej a regionálnej úrovni vytvára pozitívny priamy a nepriamy ekonomický dopad.

Priamy a nepriamy ekonomický dopad

V socioekonomickej štúdii rozlišujeme medzi priamym a nepriamym ekonomickým dopadom v závislosti od toho, či distribuovaná ekonomická hodnota bola vyvolaná kľúčovými aktivitami spoločnosti Lidl alebo podpornými činnosťami. Rozdelenie toku hodnoty v závislosti od dopadu, ktorý spôsobuje, je k dispozícii v nasledovnej tabuľke:

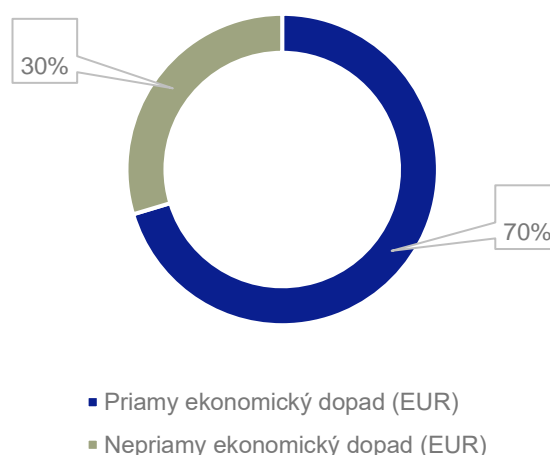
Priamy ekonomický dopad (EUR)	
Nákup	379 194 323
Nákup (vlastná spotreba)	105 780 269
DPH	215 948 565
Spolu	700 923 157

Nepriamy ekonomický dopad (EUR)	
Dane (bez DPH)	39 062 090
Ľudský kapitál	97 413 647
Energie	11 780 685
Dary	1 112 155
Správa budov	88 062 150
Reklama	5 979 321
RZV	57 569 212
Právne výdavky	254 940
Spolu	301 234 200

Spolu priamy a nepriamy dopad	1 002 157 357 EUR
--------------------------------------	--------------------------

Celkový priamy ekonomický dopad spoločnosti Lidl na Slovensku bol v roku 2021 **700 923 157 EUR** a nepriamy dopad **301 234 200 EUR**.

Porovnanie dopadov

Oba údaje, priamy a nepriamy dopad, predstavujú **reálny tok hotovosti** zo spoločnosti Lidl počas obchodného roka 2021.

Nákup

Kategória nákupu predstavuje nákup tovarov a služieb pre vlastnú spotrebu spoločnosti Lidl, ako aj pre konečného zákazníka. Časť pre vlastnú spotrebu zahŕňa údržbu, modernizáciu, úpravy a nákup vlastného majetku. Rozhodli sme sa ich ponechať v kategórii nákupu, keďže sme nevykonali analýzu vzťahu medzi údržbou a predĺžovaním životnosti. V časti, ktorá súvisí s nákupom materiálu pre konečného spotrebiteľa – zákazníkov spoločnosti Lidl, sú zahrnuté nákupy tovarov.

Dane

Kategória daní predstavuje platby štátu a mestám. V prípade miest ide o platby na základe výmeru od obcí a tieto platby boli súčasťou regionálneho rozdelenia distribuovanej hodnoty spoločnosťou Lidl v roku 2021. Pri ostatných daňových kategóriách išlo o centralizované platby štátu.

Ekonomická hodnota vygenerovaná v SR (pokračovanie)

Ľudský kapitál

Kategória ľudského kapitálu predstavuje priame netto platby na účet pracovníkov, náklady na služobné cesty, platby do dôchodkových fondov, odvody poisťného, náklady na školenia so zameraním na rozvoj zamestnancov, zdravotné náklady a iné benefity. Niektoré platby za benefity sú ale súčasťou kategórie nákup, keďže nebolo možné presne rozlíšiť medzi položkami tovaru, z ktorých sa čerpal pre zákazníkov a vlastných zamestnancov zároveň. Dodané benefity majú pre zamestnancov osobnú, prípadne spoločenskú hodnotu, ktorú je možné merať pomocou metodiky Protokolu o spoločenskom a ľudskom kapitáli. Vyjadrenie inej ako ekonomickej alebo monetárnej hodnoty však nie je súčasťou tejto socioekonomickej štúdie.

Energie

Kategória energií v sebe zahŕňa platby za spotrebu elektriny, plynu a vody privátnemu sektoru, mestám alebo štátu v závislosti od vlastníckej štruktúry beneficianta.

Dary

Kategória darov zahŕňa podporu nemocníc, verejnoprospešných projektov organizovaných tretím sektorom, znevýhodnených skupín obyvateľstva, miest, materských, základných a stredných škôl.

Správa budov

Kategória správy budov zahŕňa náklady na kontroly s tematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany a výdavky spojené s výstavbou nových a renováciami existujúcich nehnuteľností (vrátane výdavkov na kúpu nových pozemkov).

Reklama

Kategória zahŕňa reklamné a PR výdavky prevažne agentúram, ale napríklad aj slovenským blogerom.

Rozšírená zodpovednosť výrobcov

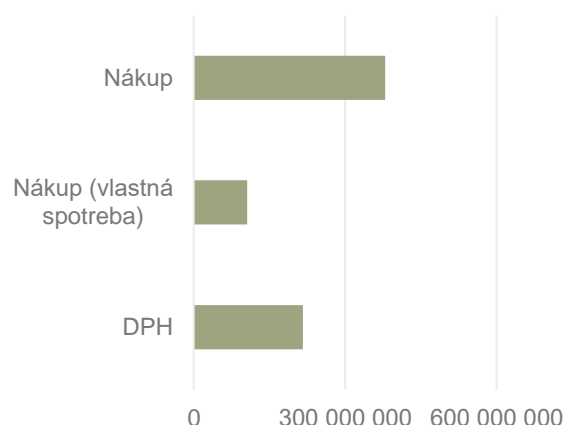
Kategória rozšírenej zodpovednosti výrobcov (RZV) zahŕňa hlavne výdavky spojené s povinnosťami, ktoré pre spoločnosť Lidl vyplývajú zo Zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a sú realizované v spolupráci s Organizáciou

zodpovednosti výrobcov. Ide o náklady, ktoré súvisia s triedením a separáciou odpadu a spoločnosť Lidl sa takýmto spôsobom podieľa na splnení celoštátnych recyklačných a separačných cieľov stanovených tromi európskymi smernicami (Waste Framework Directive, Packaging and Packaging Waste Directive, Single Use Plastic Directive). Súčasťou tejto kategórie sú aj výdavky na realizáciu potravinovej banky.

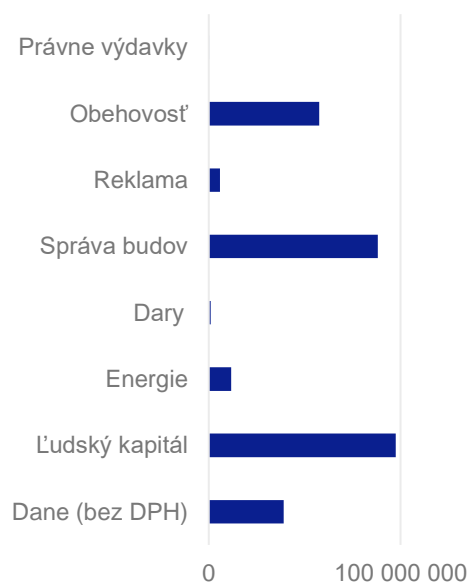
Právne výdavky

Kategória právnych výdavkov zahŕňa náklady na právne služby, pokuty zaplatené štátnym orgánom, ako aj zmluvné pokuty iným organizáciám. Vnímanie pokút ako pozitívneho ekonomického dopadu je v súlade so zverejnením GRI 201-1, keďže z ekonomického pohľadu ide o súčasť hodnoty distribuovanej do spoločnosti.

Priamy ekonomický dopad (EUR)

Nepriamy ekonomický dopad (EUR)

Dodatočné ekonomické efekty

Pôsobenie spoločnosti Lidl v slovenskej ekonomike spôsobuje okrem priameho a nepriameho ekonomického dopadu aj dodatočné vyvolané efekty v ekonomike.

Pre účel odhadu vyvolaného ekonomického dopadu sme podobne ako v [štúdiu vplyvu spoločnosti Lidl Poľsko na poľskú ekonomiku](#) rozlíšili medzi aktivitami, ktoré priamo prispievali k tvorbe hodnoty pre spoločnosť Lidl a zúčastnené strany a aktivitami, ktoré predstavovali vlastnú spotrebu (pre účely zabezpečenia fungovania vlastnej organizácie). Rozdelenie je nasledovné:

Tvorba hodnôt:

- Nákup určený pre konečného spotrebiteľa, zaplatená DPH
- Dary, reklama, rozšírená zodpovednosť výrobcov (RZV)

Vlastná spotreba:

- Nákup určený pre vlastnú spotrebu
- Ostatné daňové povinnosti, personálne náklady (ľudský kapitál), spotreba energií, správa budov, právne výdavky

Všetky údaje predstavujú **tok hotovosti slovenským beneficiantom**. V roku 2021 bola celková hodnota zakúpených slovenských výrobkov v spoločnosti Lidl **485 434 757 EUR**. Túto sumu považujeme za konečný výstup aktivít (tvorba hodnôt + vlastná spotreba), ktoré predchádzali dodaniu finálneho množstva slovenských výrobkov na slovenský trh spoločnosťou Lidl.

Zo zozbieraných dát sme dospeli k nasledovným koeficientom Leontievovej produkčnej funkcie:

- Na vytvorenie jednej jednotky **priamej ekonomickej hodnoty** bolo potrebných **0,22** priamej ekonomickej hodnoty a **0,13** nepriamej ekonomickej hodnoty.
- Na vytvorenie jednej jednotky **nepriamej ekonomickej hodnoty** bolo potrebných **1,22** priamej ekonomickej hodnoty a **0,48** nepriamej ekonomickej hodnoty.

Spoločnosť Lidl nakupovala taktiež produkty zo zahraničia – tieto transakcie neboli zahrnuté do priamych a nepriamych ekonomických dopadov, keďže sa priamy beneficiant nachádzal v zahraničí. Spracovanie týchto transakcií však predstavovalo vyvolaný nepriamy benefit pre Slovenskú republiku a jej ekonomiku (bolo nutné spracovať väčšie množstvo produkcie, čo si vyžadovalo viac slovenskej energie, viac slovenského odpracovaného času, väčšie opravy budov na Slovensku kvôli väčšiemu opotrebovaniu).

Dodatočné ekonomické efekty (pokračovanie)

Hodnota predaných výrobkov pochádzajúcich zo zahraničia predstavovala v roku 2021 sumu **1 067 912 935 EUR**. Použili sme nasledovné vzťahy:

$$x_i = \sum_j a_{ij}x_{ij} + y_j$$

$$x = (I - A)^{-1}y$$

$$x = \frac{y - 0,48y}{1,22}$$

$$y = \frac{x - 0,22x}{0,13}$$

Po dosadení koeficientov do matice sme dospeli k nepriamej ekonomickej hodnote **580 387 464 EUR** (výpočet pomocou [matrix calculator](#)³:

Write the main matrix

	x_1	x_2
1	0.78	-1.22
2	-0.13	0.51

Determinant is not zero, therefore inverse matrix exists

Multiply the inverse matrix by the solution vector

	x
1	2276904669.1053511702
2	580387464.6739130439

Calculate the inverse matrix

	x_1	x_2
1	2.1321070234113712372	5.1003344481605351166
2	0.54347826086956521731	3.2608695652173913042

Pre uspokojenie dopytu po tovaroch zo zahraničia je potrebných **580 387 464 EUR** nepriamej ekonomickej hodnoty. Potrebu priamej hodnoty neberieme do úvahy, keďže predstavuje nákup v zahraničí, čo je irelevantný údaj pre tvorbu hodnoty na Slovensku.

Interpretácia výsledkov použitia Leontievovej produkčnej funkcie

Suma **580 387 464 EUR** v sebe zahŕňa všetky podkategórie nepriameho ekonomického dopadu, v štúdiu sa nevenujeme ďalšiemu rozdeleniu tejto sumy medzi jednotlivé podkategórie, pretože by sa jednalo o ďalší expertný odhad a benefit získanej informácie by podľa nášho názoru neprevyšoval zvýšenú mieru neistoty. Suma predstavuje **vyvolanú ekonomickú hodnotu** nad rámec distribuovanej priamej a nepriamej hodnoty

spoločnosťou Lidl. Hodnota bola vyvolaná poskytovaním zahraničných produktov a dopadom týchto aktivít/procesov na slovenských beneficietov (napr. potreba dodatočných odpracovaných hodín, potreba dodatočnej spotreby energií, atď.), Suma 580 387 464 predstavuje náš expertný odhad využitím vzťahov známych z Leontievovej produkčnej funkcie.

Priamy ekonomický dopad	700 923 157 EUR
Nepriamy ekonomický dopad	301 234 200 EUR
Vyvolaný ekonomický dopad	580 387 464 EUR

Každé **1 euro** distribuovanej ekonomickej hodnoty spoločnosti Lidl má na Slovensku potenciál vygenerovať dodatočných **58 centov** pre slovenských beneficietov (komunity, privátny sektor, mestá a štát).

Zdroj: [Socioekonomická štúdia](#)

Celková ekonomická hodnota vyvolaná aktivitami a prítomnosťou spoločnosti Lidl v slovenskej ekonomike v roku 2021 (1 582 544 821 EUR) je ekvivalentom [nákladov](#) na výstavbu 81 km úseku diaľnice medzi Trenčínom a Žilinou.

Celkový ekonomický dopad predstavuje náklady na výstavbu **81 km** diaľnice v úseku Trenčín – Žilina.

Kumulovaný ekonomický dopad (1 582 544 821 EUR) predstavuje tiež ekvivalent **ročných výdavkov** Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR za rok 2021.

Zdroje: Ministerstvo financií SR
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

³ Pomocou funkcie MMULT sme dosiahli o niečo vyššiu hodnotu 598 586 932 EUR.

Dodatočné ekonomické efekty (pokračovanie)

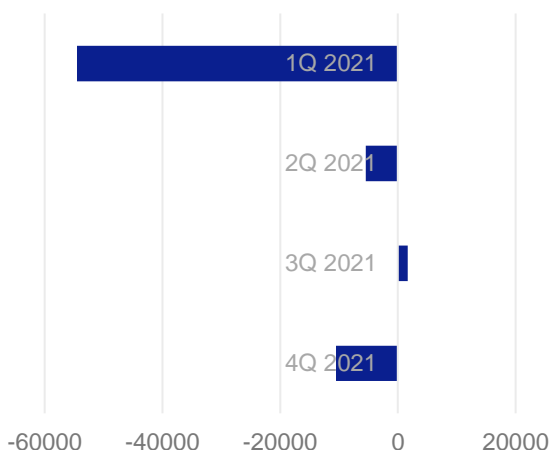
Uspokojenie ročných nákladov na vzdelávanie **7-násobku maturantov** alebo **1,7-násobku vysokoškolákov** na SR.

Celková ekonomická hodnota vygenerovaná a vyvolaná spoločnosťou Lidl v roku 2021 v slovenskej ekonomike (1 582 544 821 EUR) dokáže uspokojiť [ročné náklady na vzdelávanie](#) 308 338 maturantov (čo je minimálne sedemkrát viac ako [skutočný počet maturantov](#)) alebo 231 650 vysokoškolských študentov (čo je minimálne 1,7 krát viac ako [skutočný počet vysokoškolákov](#)).

Monetizované efekty úspory materiálov

Spoločnosť Lidl realizuje od júla 2020 projekt **znižovania spotreby mikroténových vrecúšok**, ktorý v roku 2021⁴ priniesol **úsporu** v objeme **68 863 kg** materiálu (HDPE plast). Metriky pre výpočet skutočnej hodnoty komodít (so zapracovanými negatívnymi ekologickými a spoločenskými externalitami) sú pomerne známe. Metodika [Natural Capital Protocol](#) sa používa pri výpočte skutočnej hodnoty vody, pre výpočet skutočnej hodnoty mäsa sa používa [metodológia CE Delft](#). Pre výpočet nákladov na emisie sme vychádzali z hodnoty pre monetizáciu emisií skleníkových plynov zverejnenej v štúdií Európskej environmentálnej agentúry s názvom [Revealing the costs of air pollution from industrial facilities in Europe](#).

Kvartálny vývoj úspory HDPE materiálu v roku 2021 (kg)

⁴ Sledované obdobie je oproti štandardnému obchodnému roku (trvajúcemu od 1. marca 2021 do 28. februára 2022) posunuté o dva mesiace, t.j. sledovanie úspory sa začalo v januári 2021 a ukončilo sa v decembri 2021.

⁵ Odhadovaná komerčná hodnota mikroténových vrecúšok predstavuje sumu 596 732 EUR.

Pomocou indikátora [Sustainable Process Index](#) (vytvoreného Technickou univerzitou v Grazi) sme analyzovali životný cyklus HDPE vrátane environmentálneho dopadu spôsobeného v 6 definovaných oblastiach (kompartimentoch). Z uvedenej analýzy vyplynulo, že 1 kilogram HDPE emituje 6,3118 kg CO₂. Ušetrený materiál tak predstavoval **434 ton ušetrených emisií CO₂**. Uvedené množstvo emisií by predstavovalo monetizovaný spoločenský náklad v sume **15 647 EUR**.

Detailná analýza environmentálnych dopadov 1 kilogramu HDPE plastu:

Detailed SPI Overview						
Level	Process	Unit	Inventory	CO ₂ (kg)	GWP (kg)	θ _{part} (m ² ·a)
1	1.1 CORE Polyethylene production, high density, granulate HD (PE-HD, HDPE)					
	Polyethylene, high density, granulate HD (PE-HD, HDPE)	kg	1.0	6.3118	6.6353	1330.6853
						<ul style="list-style-type: none"> 81.5227 (6.1 %) 0.2595 (< 0.1 %) 860.7393 (64.7 %) 3.4081 (0.3 %) 2.7339 (0.2 %) 8.4432 (0.6 %) 373.5787 (28.1 %)
	Air	m ² a	81.5227	-	0.0	81.5227
	Area	m ² a	0.2595	-	0.0	0.2595
	Fossil-C	m ² a	860.7393	-	0.0	860.7393
	Non-Renewable	m ² a	3.4081	-	0.0	3.4081
	Renewable	m ² a	2.7339	-	0.0	2.7339
	Soil	m ² a	8.4432	-	0.0	8.4432
	Water	m ² a	373.5787	-	0.0	373.5787

Zdroj: [Sustainable Process Index](#)

Projekt znižovania spotreby mikroténových vrecúšok ušetril v roku 2021 **434 ton emisií CO₂**, čo predstavuje monetizovanú spoločenskú hodnotu v sume **15 647 EUR**.

Monetizovaná spoločenská hodnota vygenerovaná a vyvolaná predstavuje spoločenské náklady na elimináciu negatívnych dopadov emisií. Skutočná hodnota HDPE materiálu sa vyjadří ako súčet spoločenskej a komerčnej hodnoty⁵.

Dodatočné ekonomické efekty (pokračovanie)

Nemonetizované pozitívne nepriame ekonomické dopady

Zverejnenie GRI 203 uvádza príklady nepriamych ekonomických dopadov, ktoré sú relevantné aj pre spoločnosť Lidl a nie sú súčasťou kategórií ekonomických dopadov prezentovaných v tejto štúdii. Ide napríklad o schopnosť poskytovať cenovo dostupné produkty v regiónoch na Slovensku (spoločnosť Lidl sa kategorizuje ako diskontný obchodný reťazec). Spokojnosť zákazníkov so spoločnosťou Lidl bola v roku 2021 potvrdená [víťazstvami v spotrebiteľských súťažiach](#). Hodnotenie spokojnosti zo strany zákazníkov explicitne neobsahovalo hodnotenie cenovej úrovne, no existuje predpoklad, že sa jednalo o jeden z parametrov spokojnosti.

Vysvetlenia k socioekonomickej štúdii

Všeobecné poznámky k interpretácii dát

- Do štúdie boli vybrané údaje o platbách slovenským rezidentom (so sídlom registrovaným na Slovensku).
  - Pri zloženej vlastníckej štruktúre (štát/mestá/privátny sektor) sme ako beneficienta určili majoritného vlastníka.
  - V prípade materských a základných škôl považujeme za beneficienta obce a mestá a v prípade stredných škôl štát.
  - Cirkevné organizácie sú súčasťou kategórie tretí sektor.
  - V prípade príspevkových organizácií považujeme za beneficienta štát.
  - Organizácie zodpovednosti výrobcov sú kategorizované ako tretí sektor.
  - Distribúcia ekonomickej hodnoty do miest a obcí môže predstavovať v súčte menšiu sumu ako sumárna hodnota za kategórie beneficientov. Je to spôsobené tým, že buď sa časť platieb v kategórii poukázala štátu alebo sme pri niektorých beneficientoch nevedeli priradiť konkrétne sídlo (napr. z dôvodu neúplného názvu).
  - Výpočet distribúcie ekonomickej hodnoty do najmenej rozvinutých okresov v sebe nezahŕňa okres Košice, napriek tomu, že spoločnosť Lidl v tomto okrese pôsobí. Je to z dôvodu, že sme nedokázali presne určiť beneficientov z časti Košice-okolie.
- služobné cesty predstavuje buď miesto bydliska alebo miesto štandardného výkonu pracovného pomeru.
- Zo zdrojového súboru OMW GJ 2021 sme nepoužili údaje pre Shell v hodnote 3007,85 EUR, keďže sme mali k dispozícii individuálny súbor pre túto spoločnosť a vyhli sme sa tak riziku tzv. double counting. Tento prístup bol tiež použitý v prípade údajov za spoločnosť OWV (suma 3656,2 EUR), ktoré sa nachádzali v zdrojovom súbore SHELL GJ 2021.
  - V prípade hnutel'ného majetku je pre každú kategóriu vybraný jeden zástupný dodávateľ, hoci suma mohla byť distribuovaná medzi viaceré firmy. Presnosť distribúcie hodnoty podľa sídla je v tejto kategórii znížená.
  - Náklady na ochranné pracovné pomôcky boli hradené iba nemeckému dodávateľovi, z toho dôvodu neboli zahrnuté do štúdie.
  - Výdavky spojené s výstavbou nových a renováciami existujúcich nehnuteľností (vrátane výdavkov na kúpu nových pozemkov) boli poskytnuté iba sumárne ako hodnota 88 000 000 EUR.

Offline zdroje

- [1] Zverejnenia GRI (verzia 2021)
- [2] Wassily Leontief and Input-Output Economics In.: Cambridge University Press, pp. 367 – 386. 2004

Poznámky k spracovávaniu dát

- Údaje o služobných cestách boli k dispozícii iba sumárne, t.j. zahŕňali v sebe viac kategórií ako paušálne náhrady za vzdialenosť, stravné diéty, cestovné lístky, ubytovanie a pod. Údaj za každú služobnú cestu bol tak znížený o 20 % DPH.
- Sídlo beneficienta v súvislosti s nákladmi na

Spoluautori

Jana Ružická

Sustainability Director

Mazars na Slovensku

jana.ruzicka@mazars.sk

Martin Dolinský

Sustainability Consultant

Mazars na Slovensku

martin.dolinsky@mazars.sk

Louis Goulaieff

Sustainability Consultant

Mazars na Slovensku

Louis.goulaieff@mazars.sk

Mazars je medzinárodné integrované partnerstvo, ktoré sa špecializuje na audit, účtovníctvo, poradenstvo, ale aj daňové a právne služby*. S pobočkami vo vyše 90 krajinách a územiach po celom svete ťažíme z expertízy 44 000+ odborníkov – 28 000+ v rámci integrovaného partnerstva Mazars a 16 000+ v rámci Mazars North America Alliance – a pomáhame firmám bez ohľadu na veľkosť v každom štádiu rastu.

*Tam, kde je povolené národnou legislatívou.